

І. Писарчук

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
аспірант кафедри кримінального права і процесу

ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК НЕЦІЛЬОВОГО ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ, ВЧИНЕНИХ СЛУЖБОВИМИ ОСОБАМИ

© Писарчук І., 2016

Розглянута сутність виявлення нецільового використання бюджетних коштів службовими особами підрозділів ДЗЕ НПУ (Національної поліції України). Окреслено основні поняття пошукових ознак зазначених злочинів та взято до уваги основні чинники, які вказують на їх вчинення. Охарактеризовано окремі заходи підрозділів ДЗЕ щодо виявлення нецільового використання бюджетних коштів службовими особами.

Ключові слова: бюджетні кошти, службові особи, нецільове використання, пошукові ознаки, діяльність підрозділів, фактичні дані, фінансові документи.

І. Писарчук

ВЫЯВЛЕНИЕ НЕЦЕЛЕВОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БЮДЖЕТНЫХ СРЕДСТВ, СОВЕРШЕННЫХ СЛУЖЕБНЫМИ ЛИЦАМИ

Рассмотрена сущность выявления нецелевого использования бюджетных средств служебными лицами подразделений ДЗЕ НПУ (Национальной полиции Украины). Очерчены основные понятия поисковых признаков отмеченных преступлений и приняты во внимание основные факторы, которые указывают на их совершение. Охарактеризованы отдельные мероприятия подразделений ДЗЕ относительно выявления нецелевого использования бюджетных средств служебными лицами.

Ключевые слова: бюджетные средства, служебные лица, нецелевое использование, поисковые признаки, деятельность подразделений, фактические данные, финансовые документы.

I. Pisarhuk

EXPOSURE OF THE NO-PURPOSE USE OF BUDGETARY FACILITIES OF PERFECT BY OFFICIAL PERSONS

Essence of exposure of the no-purpose use of budgetary facilities is considered by official persons by subdivisions of (To the national police of Ukraine). The basic concepts of searching signs of the marked crimes are outlined and basic factors are taken into account that specify on their feasance. The separate measures of subdivisions are described in relation to the exposure of the no-purpose use of budgetary facilities by official persons.

Key words: budgetary facilities, official persons, no-purpose use, searching signs, activity of subdivisions, fact sheets, financial documents.

Постановка проблеми. Виявлення нецільового використання бюджетних коштів – це складний спосіб. Насамперед це зумовлено тим, що протиправні діяння службових осіб пов’язані з

вчиненням інших злочинів, таких як зловживання службовим становищем, отримання неправомірної вигоди, фіктивне підприємництво, легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом тощо. Саме тому для виявлення злочинів, пов'язаних з нецільовим використанням бюджетних коштів, зобов'язує співробітників ДЗЕ застосовувати оперативно-розшукові сили і засоби з метою виявлення способів їх вчинення та маскування.

Аналіз дослідження проблеми. Загальні засади виявлення економічних злочинів були предметом дослідження у працях Л. В. Вертовського, Р. С. Белкіна, В. А. Образцова, В. Д. Пчолкіна та ін. В основу виявлення злочинів у бюджетній сфері покладено вагомий внесок. Це зробили такі науковці та практики: П. П. Андрушко, В. І. Василичук, В. С. Дмитришин, Т. В. Дудченко, О. Ю. Заблоцька, Д. Й. Никифорчук, В. А. Некрасов, С. І. Ніколаюк, С. А. Лебідь, Ю. Ю. Орлов, В. Л. Ортинський, Л. П. Скалозуб, В. Р. Сливенко та ін. Але, незважаючи на низку сформульованих у їхніх працях принципово важливих положень, досі дискусійні деякі питання щодо поняття виявлення злочинів, а також особливостей виявлення нецільового використання бюджетних коштів службовими особами.

Мета роботи – визначити особливості виявлення нецільового використання бюджетних коштів, вчинених посадовими особами, із застосуванням сили і засобів підрозділів ДЗЕ.

Виклад основного матеріалу. Практична діяльність підрозділів ДЗЕ НПУ у протидії з нецільовим використанням бюджетних коштів повинна бути спрямована на попередження та виявлення правопорушень. Роботу з виявлення таких правопорушень необхідно розпочинати з вивчення оперативної обстановки у бюджетній системі держави, яка полягає у спостереженні за документальним рухом бюджетних коштів у різних бюджетних установах.

До об'єктів оперативного спостереження у бюджетному процесі належать службові особи, які безпосередньо отримують та розпоряджаються бюджетними коштами (головні розпорядники, розпорядники), суб'єкти, які контролюють бюджетний процес (представники Державного казначейства, ДФІУ, ДФС та ін.), а також підприємці, котрі отримують бюджетні кошти за поставлені товари, виконані роботи та надані послуги, де і найбільше вчиняється правопорушень, пов'язаних з бюджетними коштами. Саме необхідність контролю за бюджетними коштами під час їхнього проходження через цих суб'єктів, визначає необхідність застосування спеціальних сил, засобів і методів ДЗЕ.

Виявити злочин – означає встановити: а) ознаки підготовки до злочину; б) ознаки вчинення злочину; в) ознаки вчинених раніше злочинів, що маскуються і тому залишаються невідомими правоохоронним органам [1, с. 94].

Це завдання сформульоване у певній логічній послідовності дій. На перше місце поставлено виявлення злочинів, що зумовлює здійснення цієї діяльності у формі збору інформації про кримінальні діяння, які мають латентний характер, про дії злочинців, які замасковані і зовні можуть не бути кримінальними. Зокрема, в основній масі оперативно виявляються економічні злочини, корупційні діяння тощо [2, с. 19].

Як зазначає Р. С. Белкін, ознаки злочину можуть бути виявлені трьома шляхами. По-перше, їх виявляють за допомогою проведення заходів, які передують порушенню кримінальної справи. По-друге, вони можуть бути виявлені громадянами, а також представниками державних організацій під час проведення перевірок і контрольних заходів тощо. По-третє, вони виявляються безпосередньо слідчим, прокурором і судом [3, с. 391].

За останній період якісно відмінними та витонченими стають способи вчинення злочинів у цій сфері. Для їх виявлення та викриття повинна бути високою професійна підготовка працівників ДЗЕ НПУ, знання обігу фінансово-бухгалтерської документації та банківської справи, комерційної діяльності, специфіки технологій виробництва тощо.

У результаті дослідження встановлено, що основними негативними причинами, які впливають на виявлення нецільового використання бюджетних коштів службовими особами, є:

висока латентність правопорушень у бюджетній сфері (77,5); незнання співробітниками ДЗЕ основних способів вчинення злочинів (55 %); відсутність даних про індивідуальні особливості службової особи як злочинця (35 %); невміння співробітниками ДЗЕ використовувати оперативнотехнічні засоби (особливо робота у мережі Інтернет щодо державних закупівель) (80 %); низький рівень оперативної обізнаності оперативних працівників щодо виявлення ознак цих злочинів (60 %); високий рівень корупції у цій сфері (45 %) та ін.

Л. П. Скалозуб до основних елементів організації діяльності підрозділів ДЗЕ НПУ з виявлення економічних злочинів зараховує: інформаційно-аналітичну роботу; розміщення сил, засобів оперативних підрозділів; взаємодію з оперативними підрозділами, іншими службами, правоохоронними та контролюючими органами; реалізацію (виконання) запланованих заходів; облік та оцінку результатів діяльності оперативних підрозділів; контроль виконання запланованих заходів. Далі він підкреслює, що вищезазначені елементи є основними, які обов'язково повинні входити до процесу організації оперативної роботи і залежно від обставин справи і запланованих заходів вони можуть бути розширені або виступати як додаткові. Одне із особливих місць в організації оперативної роботи належить правильній організації оперативного обслуговування об'єктів, де можуть вчинятись злочини, що сприяє своєчасному безперервному надходженню оперативної інформації про їх підготовку або скоєння. Для цього здійснюється планування і розстановка оперативних працівників, чітке визначення їхніх функціональних обов'язків, максимальне використання можливостей негласного апарата, використання взаємодії з іншими суб'єктами протидії [4, с. 9].

З метою виявлення нецільового використання бюджетних коштів, працівники ДЗЕ НПУ проводять тактичні заходи, суть яких полягає: у відшукуванні потрібної інформації; її вилученні з інших систем; скеруванні каналами зв'язку у підрозділи ДЗЕ. До таких тактичних прийомів належать:

1) встановлення та підтримання ділових контактів з адміністраціями державних підприємств, установ, організацій, громадськими формуваннями, об'єднаннями населення по місцю роботи та проживання службових осіб. Це дає можливість своєчасно ознайомитись з матеріалами ревізій, перевірок, документами бухгалтерського обліку, особливостями процесу використання бюджетних коштів, організацією постачання товарів, надання послуг та виконання робіт за бюджетні кошти тощо;

2) встановлення довірительних відносин з особами, що працюють у бюджетній сфері, які можуть мати інформацію, що становить інтерес для працівників ДЗЕ, проте через певні причини ретельно приховують її. Використання конфіденційної допомоги таких осіб відкриває доступ до такої інформації;

3) використання особистого пошуку, візуального спостереження, оперативної установки, оперативного опитування, оперативного огляду тощо для вивчення приховуваних від оперативних працівників явищ, фактів, предметів, документів та отримання в такий спосіб своєчасної та достовірної інформації про нецільове використання бюджетних коштів [5, с. 111–112].

Пошукова діяльність, спрямована на виявлення ознак нецільового використання бюджетних коштів службовими особами, охоплює:

а) діяльність підрозділів ДЗЕ НПУ, спрямовану на виявлення ознак злочинів у зазначеній сфері;

б) діяльність контролюючих органів, у процесі якої виявляються ознаки вказаних злочинів під час здійснення перевірки господарської і фінансової діяльності.

Під час дослідження підтверджено, що пошукова діяльність ДЗЕ НПУ сьогодні ґрунтується на підставі аналізу оперативної обстановки, інформації, яку оперативні працівники одержують про нецільове використання бюджетних коштів службовими особами, здійснюються за допомогою: негласних співробітників (40 %); методами оперативно-розшукової діяльності (особистим пошуком, оперативним опитуванням та оглядом) (35 %); із засобів масової інформації (5 %); зі скарг і заяв громадян (8 %); від інших державних правоохоронних і контролюючих органів (12 %).

Між 75 % інформації про нецільове використання бюджетних коштів службовими особами підрозділи ДЗЕ НПУ отримують під час використання оперативно-розшукових сил і засобів ОРД.

Одним із перспективних видів пошуку фактичних даних про нецільове використання бюджетних коштів службовими особами є аналітичний (або інформаційний) пошук, пов'язаний із з'ясуванням події злочину на основі аналізу за особливими методиками оперативної інформації, накопиченої та систематизованої у базах даних автоматизованих інформаційних систем. Засоби комп'ютерної техніки та спеціальне програмне забезпечення, розширюючи можливості пізнання людини, дають змогу здійснювати результативний пошук фактичних даних про злочини і в електронному середовищі (середовищі комп'ютерних систем і мереж). Це є комп'ютерна розвідка, моніторинг комп'ютерних мереж тощо.

В. Василичук, В. Горбачевський, К. Ольшевський та О. Ключко вказують, що тактика пошукової діяльності оперативних підрозділів ДЗЕ має певні відмінності від тактики пошуку, що використовується іншими оперативними підрозділами, яка ґрунтується на знанні оперативним працівником специфіки діяльності об'єкта, що обслуговується (лінії роботи), способів вчинення і приховування економічних злочинів, тактики їх виявлення [6, с. 752].

В. Л. Ортинський оперативний пошук ознак злочинів, пов'язаних з бюджетними коштами, визначає, як здійснюваний оперативними підрозділами комплекс ініціативних заходів, спрямованих на отримання, перевірку, аналіз та використання первинної інформації про ознаки вчинення злочинів, предметом яких є бюджетні кошти, і які вчиняються через порушення нормативних актів, що регулюють бюджетну систему та визначають статус осіб, до них причетних [7, с. 101].

У процесі діяльності підрозділів ДЗЕ НПУ створюються необхідні умови для швидкого й повного виявлення та припинення злочину з дотриманням кримінально-процесуального закону. Це передбачає отримання відомостей про: 1) очевидців злочину; 2) місцезнаходження документів і предметів, що стали знаряддям злочину, зберегли на собі його сліди, були об'єктами злочинних дій; 3) виявлення грошей та інших цінностей, нажитих злочинним шляхом; 4) установлення предметів, що можуть допомогти виявленню злочину, обставин його вчинення і виявленню винних [8, с. 37]. Можна сказати, що під час проведення оперативно-розшукового виявлення, створюються передумови для офіційної реєстрації діяння як злочину та прийняття процесуального рішення про відкриття кримінального провадження та проведення досудового слідства.

Потрібно також відзначити труднощі, які виникають у працівників підрозділів ДЗЕ НПУ під час виявлення нецільового використання бюджетних коштів службовими особами. За результатами опитування найбільшими труднощами є: великий обсяг роботи за цією категорією злочинів (72 %); недосконалість нормативно-правового регулювання виявлення цих злочинів (40,5 %); протидія з боку посадових осіб бюджетних установ (40,5 %); погані умови праці (технічне та організаційне забезпечення) (37,5 %); труднощі у проведенні документальних ревізій (29,7 %); відсутність належної взаємодії (25 %); відсутність спеціальної економічної, технічної та іншої освіти (10,8 %); відсутність досвіду з виявлення таких злочинів (6,2 %).

Особливим є виявлення способу вчинення нецільового використання бюджетних коштів.

У криміналістиці спосіб злочину розглядається як практична сторона діяльності, система об'єктивних і суб'єктивних детермінант, функціонально пов'язаних із місцем, часом, засобами досягнення мети.

Спосіб є дією (системою дій), що використовується під час виконання певної роботи, здійснення будь-чого. Стадія розглядається як період, ступінь розвитку.

Способи вчинення злочинів залишають у матеріальній та інтелектуальній сферах сліди. Службові особи, що вчинили нецільове використання бюджетних коштів, для уникнення покарання докладають максимум зусиль до їх знищення або маскуванню. Для зазначених злочинів у бюджетній сфері характерними є деякі особливості слідоутворення:

- зовні здебільшого вони виглядають як звичайні фінансово-господарські операції;
- знаряддя вчинення зазначених злочинів істотно відрізняються від знарядь вчинення загальнокримінальних злочинів;

– сліди, як правило, містяться у документах (управлінських, бухгалтерських, банківських, технологічних);

– предмети злочинного посягання (грошові кошти) можуть використовуватися під час правомірних фінансово-господарських операцій.

Сліди нецільового використання бюджетних коштів службовими особами виявляються у вигляді певних фактів, явищ, які називаються пошуковими ознаками.

Означена інформація про нецільове використання бюджетних коштів службовими особами може міститися у заявах, повідомленнях громадян, посадових осіб, громадських організацій, засобів масової інформації; письмових дорученнях і постановках слідчого; вказівках прокурора; ухвалах суду у справах кримінального провадження; матеріалах інших правоохоронних органів; у запитах оперативних підрозділів міжнародних правоохоронних органів та організацій інших держав, а також запитах повноважних державних органів, установ та організацій, визначених Кабінетом Міністрів України, матеріалах перевірок Рахункової палати Верховної Ради України; депутатських запитах; матеріалах перевірок контролюючих (ДФІУ, ДФСУ) та інших органів державної влади та управління, а також у фактах, безпосередньо виявлених під час здійснення оперативно-розшукової діяльності оперативним працівником.

Співробітник ДЗЕ проводить аналіз фінансово-господарської діяльності розпорядника бюджетних коштів у перерізі повноти та цільового використання бюджетних коштів і встановлює:

– підстави, що є критерієм вибору отримувачем бюджетних коштів того чи іншого розпорядника бюджетних коштів:

– характер взаємовідносин розпорядника бюджетних коштів з отримувачем;

– перевіряє наявність матеріалів перевірок у контролюючих органах, повноту приймання товарів, робіт, послуг, напрямки їх використання;

– аналізує фінансово-господарську діяльність отримувача бюджетних коштів в органах статистики (питання реєстрації, наявність дозвільних документів, матеріально-технічної бази), в органах фіскальної служби (фінансову спроможність, ділові зв'язки);

– вивчає досвід виконання попередніх угод з бюджетними коштами, встановлює його службових осіб (участь у діяльності інших суб'єктів господарювання);

– виявляє наявність непрофесійних зв'язків одержувача бюджетних коштів з посадовими особами розпорядника коштів, органів влади та управління, контролюючих органів;

– перевіряє наявність матеріалів перевірок у контролюючих органах щодо одержувача бюджетних коштів;

– встановлює джерела надходження продукції, що постачається, матеріалів до бюджетної установи [9, с. 141].

Пошуковими ознаками щодо виявлення нецільового використання бюджетних коштів службовими особами є документальні факти про:

– безпідставне підвищення заробітної плати у тій чи іншій бюджетній установі, тобто за відсутності відповідного нормативно-правового акта, який встановлює підвищений розмір заробітної плати;

– невмотивована виплата премії окремим працівникам бюджетної установи;

– накладення дисциплінарних стягнень на керівника бюджетної установи або на працівника фінансового відділу, який має право підпису грошових документів;

– проведення у бюджетній установі капітального або поточного ремонту, на який не було передбачене бюджетне фінансування у відповідному фінансовому році;

– придбання бюджетною установою окремих основних засобів високої вартості: автомобілів, комп'ютерів тощо;

– невідповідність даних про напрями діяльності установ-одержувачів бюджетних коштів в установчих документах цілям, профінансованим з бюджету, визначеним у документах нормативного і планового характеру;

– невідповідність характеру господарської діяльності одержувача потребам, профінансованим за рахунок бюджетних коштів;

- фіктивність підприємства – одержувача бюджетних коштів;
- стійка фінансова неспроможність підприємства – одержувача бюджетних коштів;
- явна невідповідність профінансованих заходів цілям, встановленим у планових документах (розписі бюджету, плані асигнувань, кошторисі доходів і видатків, лімітних довідках);
- відсутність або невідповідність законодавству вказаної у документах мети, на яку виділяються кошти;
- наявність у документах на виділення коштів заперечень з боку інших службових осіб (бухгалтерів, працівників юридичної служби, вищих службових осіб) або відсутність їх віз на документах, коли це є обов'язковим;
- невідповідність характеру господарської діяльності одержувача цілям, на які виділено бюджетні кошти тощо [10].

Пошуковими ознаками, що вказують на власну корисну зацікавленість службових осіб, які виділяють бюджетні кошти: а) належність юридичних осіб–одержувачів бюджетних коштів їм або їхнім близьким родичам, знайомим (55,4 %; б) ознаки, які вказують на одержання неправомірної вигоди розпорядником бюджетних коштів (44,6 %).

З метою виявлення нецільового використання бюджетних коштів службовими особами вивченню підлягають документи про:

- додатки до контрактів та актів приймання виконаних робіт щодо необґрунтованого завищення обсягу і вартості проведених робіт;
- систематичне укладення договорів з одними і тими самими контрагентами;
- накази та обґрунтування до них про зайве нарахування заробітної плати або премії за виконані роботи, послуги тощо;
- бухгалтерські звіти про списання за фіктивними або підробленими документами (квитанції на проживання у готелях, проїзні квитки тощо) підзвітних сум на відрядження;
- комісійні акти про додаткове списання витрат бюджетних коштів, допущені внаслідок завищення обсягів фактично виконаних робіт, послуг;
- накладні та доручення щодо придбання товарів, оплата послуг неналежної якості, за завищеними цінами, без конкурсу;
- банківські платіжні вимоги щодо оплати товарів чи послуг, які викликають сумніви щодо цілей профінансованої програми;
- невідповідність даних про розміри бюджетних коштів у різних екземплярах одного документа (банківська вимога) або у різних документах (накладних), що відображають одну господарську або фінансову операцію;
- невідповідність у змісті або формі одного документа (акта, накладної) через ознаку його підробки.

Пошуковими ознаками нецільового використання бюджетних коштів через необґрунтоване завищення виплати грошових засобів під час виконання окремих замовлень потрібно насамперед попередньо дослідити:

- листи підприємств-замовників щодо потреби виконання конкретних робіт.
- договори, укладені бюджетною організацією з підрядниками щодо виконання робіт та з додатками специфікації до них;
- акти про виконання відповідних робіт за договорами із підрядниками;
- платіжні доручення і вимоги на оплату за виконані роботи.

Вивчення документів про нецільове використання бюджетних коштів службовими особами повинні перевірятися з максимальною обережністю (зашифровано або через працюючих у бюджетній установі осіб, які заслуговують на довіру), щоб службові особи не довідалися про перевірку та не знищили докази проти себе, не змусили потенційних свідків до неправдивих свідчень.

Висновки. Організація виявлення підрозділами ДЗЕ НПУ нецільового використання бюджетних коштів службовими особами – це комплекс оперативного-розшукового та інших заходів, здійснюваних із метою отримання первинних даних про ознаки, що вказують на факт підготовки

або вчинення таких злочинів, і осіб, причетних до них. Відповідна інформація щодо таких правопорушень може бути отримана у результаті: добровільної допомоги громадян; у процесі вивчення справ кримінального провадження, оперативно-розшукових справ; від службових осіб вищестоящих бюджетних органів; у процесі отримання заяв від громадян, вивчення публікацій у засобах масової інформації; отримання інформації від інших правоохоронних органів, а також за допомогою застосування методу ОРД (розвідувального опитування та зашифрованого огляду фінансово-господарських документів).

1. Савчук Т. І. Про виявлення економічних злочинів / Т. І. Савчук // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ: зб. наук. пр. – Харків, 2010. – № 1 (48). – С. 93–99.
2. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Сынилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
3. Белкин Р. С. Курс криминалистики: у 3 т. – Т. 3 / Р. С. Белкин // Криминалистические средства, приемы и рекомендации. – М.: Юристъ, 1997. – 480 с.
4. Скалозуб Л. П. Організаційні засади діяльності підрозділів ДСБЕЗ із протидії економічним злочинам / Л. П. Скалозуб // Організація інформаційно-аналітичної роботи підрозділів ДСБЕЗ МВС України у протидії економічним злочинам: доповіді провідних учених, представників громадськості, державних службовців та працівників підрозділів ДСБЕЗ на міжвідомчому семінарі-наradі; відп. ред. Л. П. Скалозуб, В. І. Василичук, В. Д. Сапсай. – К., 2009. – С. 7–12.
5. Матвійчук В. В. Завдання інформаційного забезпечення оперативного обслуговування об'єктів економіки підрозділами ДСБЕЗ МВС України / В. В. Матвійчук // Організація інформаційно-аналітичної роботи підрозділів ДСБЕЗ МВС України у протидії економічним злочинам: доповіді провідних вчених, представників громадськості, державних службовців та працівників підрозділів ДСБЕЗ на міжвідомчому семінарі-наradі; відп. ред. Л. П. Скалозуб, В. І. Василичук, В. Д. Сапсай. – К., 2009. – С. 110–113.
6. Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т. / відп. ред.: В. В. Коваленко, Є. М. Моїсєєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. – Т. 6: Оперативно-розшукова діяльність поліції (міліції). – К.: Атіка, 2010. – 1128 с.
7. Ортинський В. Л. Попередження та розкриття злочинів, пов'язаних з порушенням бюджетного законодавства: навч. посіб. / В. Л. Ортинський, В. А. Некрасов та ін. – Львів: ВАТ “Львівська книжкова фабрика “Атлас”, 2009. – 198 с.
8. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Е. О. Моїсєєва, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. проф. О. М. Джужи. – К.: Правова єдність, 2009. – 310 с.
9. Коряк В. В. Виявлення та процесуальне закріплення злочинів, пов'язаних із розкраданням бюджетних коштів за новим Кримінальним процесуальним кодексом України / В. В. Коряк // Діяльність підрозділів кримінальної міліції: сучасний стан та перспективи вдосконалення: тези доп. та повідомлень учасників Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів 12 квітня 2013 р.). – Львів: ЛьвДУВС, 2013. – С. 139–141.
10. Никифорчук Д. Й. Протидія злочинам, що пов'язані з порушенням бюджетного законодавства (ст.ст. 210, 211, 175 КК); наук.-практ. посіб. / Д. Й. Никифорчук, О. Ю. Заблоцька, С. І. Ніколаюк. – К., КНТ, 2006. – 88 с.

REFERENCES

1. Savchuk T. I. Pro vyjavlennja ekonomichnyh zlochyniv. T. I. Savchuk. [On detection of economic crime]. Visnyk Harkivs'kogo nacional'nogo universytetu vnutrishnih sprav Publ. zbirnyk naukovyh prac'. Kharkiv. 2010. Vol. 1 (48). pp. 93–99.
2. Teoriya operativno-rozysknoi deyatel'nosti. Uchebnik. Pod red. K. K. Goryainova. V. S. Ovchinskogo. G. K. Synilova. [The theory of operatively-search activity]. Moskva.: INFRA-M Publ. 2006. 832 p.
3. Belkin R. S. Kurs kriminalistiki. v 3 t. T. 3. R. S. Belkin. Kriminalisticheskie sredstva, priemy i rekomendatsii. [Forensic tools, techniques and recommendations.] Moskva. Yurist Publ. 1997. 480 p.
4. Skalozub L. P. Organizacijni zasady dijaj'nosti pidrozdiliv DSBEZ iz protydii' ekonomichnym zlochynam. L. P. Skalozub. Organizacija informacijno-analitychnoi' roboty pidrozdiliv DSBEZ MVS Ukrai'ny u protydii' ekonomichnym zlochynam. dopovidi providnyh vchenyh. predstavnykiv gromads'kosti. derzhavnyh sluzhbovciv ta pracivnykiv pidrozdiliv DSBEZ na mizhvidomchomu seminari-naradi. vidp. red. L. P. Skalozub, V. I. Vasylynchuk, V. D. Sapsaj. [Company information-analytical work units GSBEP Interior Ministry of Ukraine in combating economic crimes.

report by leading scientists. the public. civil servants and employees of departments GSBEP inter-institutional workshop]. Kyiv. 2009. pp. 7–12.

5. Matvijchuk V. V. Zavedennja informacijnoho zabezpechennja operatyvnogo obslugovuvannja ob'ektiv ekonomiky pidrozdilamy DSBEZ MVS Ukrainy. V. V. Matvijchuk. Organizacija informacijno-analitychnoi' roboty pidrozdiliv DSBEZ MVS Ukrainy u protydii' ekonomichnym zlochynam. dopovidi providnyh vchenyh. predstavnykiv gromads'kosti. derzhavnyh sluzhbovciv ta pracivnykiv pidrozdiliv DSBEZ na mizhvidomchomu seminari-naradi. vidp. red. L. P. Skalozub, V. I. Vasylynchuk, V. D. Sapsaj. [Company information-analytical work units GSBEP Interior Ministry of Ukraine in combating economic crimes. report by leading scientists. the public. civil servants and employees of departments GSBEP inter-institutional workshop]. Kyiv. 2009. pp. 110–113.

6. Mizhnarodna policejs'ka encyklopedija. u 10 t. vidp. red. V. V. Kovalenko. Je. M. Moisejev. V. Ja. Tacij, Ju. S. Shemshuchenko. T. 6. Operatyvno-rozshukova dijial'nist' policii' (milicii'). [International police encyclopedia]. Kyiv. Atika Publ. 2010. 1128 p.

7. Ortyns'kyj V. L. Poperedzhennja ta rozkryttja zlochyniv. pov'jazanyh z porushennjam bjudzhetnogo zakonodavstva. navch. posib. V. L. Ortyns'kyj. V.A Nekrasov ta in. [Prevention and detection of crimes related to violation of budget legislation]. L'viv. VAT "L'vivs'ka knyzhkova fabryka "Atlas" Publ. 2009. 198 p.

8. Operatyvno-rozshukova dijial'nist'. navch. posibnyk. E. O. Moisejeva. O. M. Dzhuzha. D. J. Nykyforchuk ta in. za red. prof. O. M. Dzhuzhy. Kyiv. [Operational Activities]. Pravova jednist' Publ. 2009. 310 p.

9. Korjak V. V. Vyjavlennja ta procesual'ne zakriplennja zlochyniv. pov'jazanyh iz rozkradannjam bjudzhetnyh koshtiv za Novym Kryminal'nym procesual'nym kodeksom Ukrainy. V. V. Korjak. Dijal'nist' pidrozdiliv kryminal'noi' milicii'. suchasnyj stan ta perspektyvy vdoskonalennja. tezy dopovidej ta povidomlen' uchasnykiv Mizhnarodnoi' naukovopraktychnoi' konferencii' (m. L'viv 12 kvitnja 2013 r.). [Identifying and fixing procedural offenses related to theft of funds from the new Criminal Procedural Code of Ukraine]. L'viv. L'vDUVS Publ. 2013. pp. 139–141.

10. Nykyforchuk D. J. Protydija zlochynam. shho pov'jazani z porushennjam bjudzhetnogo zakonodavstva. st. st. 210, 211. 175 KK. Naukovopraktychnyj posibnyk. Nykyforchuk D. J. Zablok'ka O. Ju. Nikolajuk S. I. Serija. Biblioteka operatyvnogo pracivnyka. [Combating crimes related to violation of budget legislation]. Kyiv. KNT Publ. 2006. 88 p.